

ke, nego na sve slojeve bez razlike sve do intelektualaca, kojima također najčešće nedostaje higijenska kultura.

Jedna trećina dojenčadi, t. j. 4 do 5 od stotine njih umiru od prirodne slabosti. Većina te djece umire, jer matere trudnice ne traže dovoljno ili nikako zdravstvenu zaštitu: one se slabo hrane, prenaporno rade za vrijeme trudnoće, boluju od raznih bolesti, žive u neznanju i nehigijenskim prilikama. Rad oko preporodajne zaštite djece nije još kod nas dovoljno široko organiziran, da bi zahvatio sve majke trudnice. A i tamo, gdje je organiziran majke se dovoljno ne služe njome.

Druga trećina djece umire, od probavnih smetnji i neispravne prehrane. Česte dječje proljeve, naročito ljeti, uzrokuje redovito zagađena hrana i voda. Naročito često boluje od proljeva umjetno hranjena dojenčad, jer niti je za njih hrana priređena, kako bi to nježni dječji želudac trebao, niti im neuka majka zna, kako da tu hranu sačuva od zaraze. Samo jedna muha, ako upadne u mlijeko, koje je namijenjeno djetetu, ili ako se prošeta po dudlici, može da bude uzrok dječje bolesti i stradanja. U našim zaostalijim krajevima, gdje majke same doje dijete, broj dječjih proljeva i smrti od proljeva kud i kamo je manji nego u naprednijim i bogatijim krajevima, gdje majka umjetno hrani ili dohranjuje dojenče, a nije upućena u higijensku priredbu hrane. Svaka majka, koja mora umjetno hraniti ili dohranjivati svoje čedo, treba da potraži savjet kod liječnika ili medicinske sestre, a to danas kod nas svako može u domovima nar. zdravlja i dječjim dispanzerima.

Ostatak dojenčadi umire od raznih drugih zaraznih bolesti, pa od bolesti dišnih organa. Nježni dječji organizam veoma je osjetljiv na promjene vanjske

temperature i za dišne infekcije, kojima je naročito izložen u društvu s odraslima, ako ovi nisu upućeni i ne čuvaju nježno dijete od zaraznih klica, koje odrasli redovito nose u svojim plućima, nosu i ustima i siju ih oko dojenčeta, kad kašlju, kišu, govore, pogotovo kad ga cjeplivaju.

Zato bi prvi korak u našoj zdravstvenoj zaštiti djece trebao da bude zdravstveni odgoj majka i ostalih odraslih, koji dolaze u dodir s dojenčadi.

Dr. Eugen Nežić

RECEPTI

1. Sirni krafni

Potrebno: 500 g punomasnog svježeg sira, 2 jaja, 2 žlice brašna, malo soli, maslac.

Priprema: 500g svježeg sira protisnuti kroz sito i pomiješati s 2 jaja, malo soli i 2 žlice brašna. Miješati tako dugo, dok se ne dobije jednolična masa. Iz ove se tvore rukama, posutim brašnom, kuglice, koje se dobro ispeku u vrućem maslacu, pospu po želji šećerom i serviraju s vanili sosom.

2. Mlijeko sa čokoladom i jajetom

½ litre mlijeka, 4 cl čokoladnog sirupa i 1 svježe jaje dobro izmiješati ili mješalom za pravljenje »snijega« ili »miksrom«. Služiti hladno odmah nakon miješanja.

3. Svježiji sir s voćem

250 g svježeg sira, 2 naribane jabuke, 2 naribane kruške, ½ litre vrhnja, šećera po ukusu i molo limunova soka temeljito izmiješati, pa nakon toga dodati 2 žlice krupno tučenih ili mljevenih oraha. Sve dobro pomiješati i servirati.

NAŠE MLJEKARE

NAŠ SASTANAK S PROIZVOĐAČIMA

Bjelovarska mljekara je proradila 1. svibnja godine 1951. Od toga dana pa do 16. lipnja 1954. bila je pogon Gradske mljekare — Zagreb. Nakon toga postaje samostalno poduzeće pod nazivom »Mljekarska industrija — Bjelovar«.

Do odvajanja od Gradske mljekare — Zagreb došlo je na inicijativu kolektiva samog poduzeća. Kad se mljekara samostalila, imala je u početku malen na-

kup mlijeka zbog malog terena, a kako kapacitet nije bio iskorišten, trebalo je povećati nakup mlijeka. Budući da se nije mogao proširiti teren, to je kolektiv donio zaključak da se poduzeće što tješnije poveže s proizvođačima mlijeka. Među ostalim donesen je zaključak, da se održe sastanci s proizvođačima, pa je s tim u vezi došlo s proizvođačima u najvećem našem sabiralištu Bulinac i do sastanka, kojem je prisustvovalo oko 500 proizvođača i oko 1.000 ostalih žitelja iz

te okolice, koji su došli na »Mljekarsku zabavu«, koju je priredila Sindikalna podružnica Mljekarske industrije s malim programom. Na tom sastanku su proizvođači upoznati s radom, problemima i fi-

Mužak Miško

nancijskim uspjehom poduzeća, a posebno su im date stručne upute o higijeni i čuvanju mlijeka od mužnje pa do predaje u mljekaru. Govorilo se i o nakupnim cijenama, vozarima mlijeka i t. d. Tom

prilikom upravni odbor poduzeća nagradio je 10 proizvođača — davalaca mlijeka koje su oni davali u sabiralište u Bulincu.

Nagrađeni su ovi proizvođači:
 Aušperger Đuro, selo Orovac
 Filipović Marko, selo Sasovac
 Huđen Ladin, selo Bulinac
 Đuretić Gašpar, selo Babinac
 Maričić Stevo, selo Vel. Pisanica
 Magulec Eva, selo Nova Rača
 Prodanović Milenko, selo Lasovac
 SRZ — Severin
 Špoljarić Ivan, selo St. Rača
 Unger Vilma, selo Bedenik

Također upravni odbor poduzeća donio je zaključak, da se da novčana pomoć u visini od Din 5.000 također jednom od naših dobrih proizvođača, Mužak Miški iz sela Drljanovca, kojemu je uginula krava.

Na tom sastanku zapazili smo, da su proizvođači bili zadovoljni tom pažnjom kolektiva Mljekarske industrije — Bjeļovar. Oni su izrazili želju, da do takvog sastanka i dogovora dođe češće, te je upravni odbor poduzeća zaključio u suglasnosti s proizvođačima, da se po našim selima osnuju mljekarski odbori, koji bi imali zadatak, da daju prijedloge za što bolje rješavanje svih mljekarskih problema.

Adam Rakijaš

VIJESTI

SA SEDNICE ODBORA INSTITUTA ZA MLEKARSTVO FNRJ

Prema programu rada održana je sednica Odbora Instituta 15. i 16. septembra 1955. godine u Osijeku.

U toku rada sednice doneseni su mnogi važni zaključci za dalji rad. Diskusija je naročito bila obilna u vezi održanog tečaja za savetodavnu službu, koja treba da se sprovede pri mlekarama. Na osnovu diskusije i savetovanja doneseni su mnogi zaključci.

Odbor Instituta složio se s predlozima održanog savetovanja, koje je povodom završetka tečaja bilo organizirano u Osijeku, i usvaja potrebu uvođenja savetodavne službe. Uvođenje savetodavne službe potrebno je za sadašnje stanje i dalji razvoj mlekarstva.

Budući da se savetodavna služba prvi put uvodi u mlekarstvu, i to kod određenog broja konzumnih mlekara, to bi Upravni odbor i radnički saveti preduze-

ća trebali da prihvate ove ljude i da im u njihovu radu pruže što veću pomoć dajući im zadatke isključivo iz domena ove službe.

Iz prakse i rada ovih ljudi sticala bi se nova iskustva u daljoj organizaciji rada savetodavne službe i njenom povezivanju s proizvođačima i njihovim organizacijama. U tom smislu treba se povezivati i sa ostalim stručnjacima, koji rade na unapređenju stočarstva i mlekarstva.

Sa svršenim tečajcima treba u najskorije vreme održati radno savetovanje u cilju izmene iskustava i korišćenja za nove tečajeve, koje treba uskoro organizovati.

U pružanju pomoći savetodavnoj službi treba da se uključe svi članovi odbora Instituta, fakulteti, zavodi i ostali stručnjaci.

Institut za mlekarstvo pratiće rad savetodavne službe i pružaće neposrednu